

L I G J

Nr.8528, date 23.9.1999

PËR NXITJEN DHE MBROJTJEN E TË USHQYERIT ME GJI

Ne mbeshtetje te neneve 78 dhe 83 pika 1 te Kushtetutes, me propozimin e Keshillit te Ministrave

K U V E N D I I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

V E N D O S I :

Neni 1

Ky ligji ka per qellim te nxite dhe te mbroje te ushqyerit me gji, si dhe te rregulloje tregtimin e zevendesuesve te qumeshtit te gjirit per te ushqyerit e shendetshem te femijeve.

Neni 2

Ne zbatim te ketij ligji, termat vijues kane keto kuptime:

- a) "Reklama" kuptohet reklamimi me çdo mjet per nxitjen, shitjen ose per konsumin e prodhimeve te zevendesuesve te qumeshtit te gjirit.
- b) "Ushqim plotesues" kuptohet çdo ushqim i pershtatshem, i paraqitur per ushqim shtese te qumeshtit te gjirit, formula per foshnja ose formula pasuese.
- c) "Mbajtese" kuptohet çdo forme paketimi i produktit te percaktuar per shitje si nje njesi per shitje me pakice, duke perfshire edhe ambalazhin.
- ç) "Produkt i percaktuar per shitje" kuptohet :
 - Formule per foshnjat, e cila nenkupton qumeshtin ose nje produkt te ngjashem me qumeshtin, me origjine shtazore ose bimore, i pergatitur industrialisht, qe tregtohet per ushqimin e foshnjave dhe te femijeve te vegjel, nga lindja deri ne gjashte muaj.
 - Formule pasuese, e cila nenkupton qumeshtin ose nje produkt te ngjashem me qumeshtin, me origjine shtazore ose bimore, i pergatitur industrialisht, qe tregtohet si ushqim per foshnjat dhe femijet mbi gjashte muajsh.
 - Çdo produkt tjetër, i shitur per ushqimin e foshnjave dhe te femijeve te vegjel.
- d) "Foshnje" kuptohet nje femije nga dita e lindjes deri ne 12 muaj.
- dh) "Femije i vogel" kuptohet nje femije nga mosha ne 12 muaj deri 3 vjeç.

Kufizimet

Neni 3

Asnje person nuk duhet te prodhoje, te shperndaje, te shese, te magazinoje ose te ekspozoje per shitje produkte te percaktuara ne nenin 2 pika ç te ketij ligji, kur ato:

- nuk jane te regjistruara ne perputhje me ligjet ne fuqi;

- kane arritur daten e skadimit;
- nuk jane ne mbajteset e tyre origjinale.

Neni 4

Prodhuesve dhe shitesve u ndalohet reklama dhe promovimi i produkteve te percaktuara ne nenin 2 pika ç, duke perfshire ketu paraqitjen speciale, vizuale ne ekrane, reklamat per ulje çmimi, çmimet stimuluese, shitjet speciale, ulje çmimi me kushte te veçanta apo dhurata, si dhe promovimi i tyre ne nje qender shendetesore apo institucion tjeter te sistemit shendetesor shteteror ose privat.

Neni 5

Ndalohet nje prodhues ose nje person i ngarkuar nga ai, si dhe çdo shites:

- a) t'u shese institucioneve shendetesore shteterore dhe private produktet e percaktuara ne nenin 2 pika ç, me çmim me te ulet se çmimet e publikuara nga prodhuesit;
- b) te dhuroje ose te shperndaje, brenda nje qendre shendetesore, pajisje ose te ofroje sherbime, si dhe materiale promovuese, qe u referohen ose mund te nxisin perdorimin e nje produkti, te percaktuar sipas nenit 2 pika ç, me perjashtim te rasteve kur kategorizohen si ndihma humanitare;
- c) t'u ofroje shperblime, dhurata, kontribute punonjesve te shendetesise, te angazhuar me shendetin e nenes dhe te femijes;
- ç) te sponsorizojë veprimtari, pavaresisht nga forma e tyre, qe lidhen me shendetin e nenes dhe te femijes, perjashtuar veprimtarite me karakter te mirefillte shkencor.

Neni 6

Çdo punonjesi te shendetesise, qe punon ne institucionet shendetesore shteterore dhe/ose private, i ndalohet:

- a) te pranoje shperblime, dhurata, kontribute nga nje prodhues, shperndares ose çdo person tjeter i ngarkuar prej tyre;
- b) te pranoje ose te shperndaje monstra te ketyre produkteve;
- c) te promovojë perdorimin e produkteve te percaktuara ne nenin 2 pika ç, perjashtuar rastet e veçanta, kur ka tregues absolut per perdorimin e tyre, duke shpjeguar qarte edhe pasojat qe sjellin ato.

Kufizimet e lidhura me etiketat e formulave foshnjore

Neni 7

Nje prodhues, shperndares ose shites nuk duhet te ofroje per shitje ose te shese formula pasuese, ne qofte se ambalazhi ose etiketa nuk permban formulimin:

"Ushqimi i gjirit eshte ushqimi ideal per rritjen e shendetshme dhe per zhvillimin e femijeve. KUJDES! Ky produkt do te perdoret per foshnjat nen 6 muajshe. Perpara se te vendosesh te plotesosh ose te zevendesosh ushqimin e gjirit me kete produkt, keshillohu me mjekun!"

Neni 8

Nje prodhues, shperndares ose shites nuk duhet te ofroje per shitje ose te shese formula pasuese, ne qofte se :

a) ambalazhi ose etiketa nuk permban fjalet :

"Ushqimi i gjirit eshte ushqimi ideal per rritjen e shendetshme dhe per zhvillimin e femijeve. Kujdes! Ky produkt do te perdoret per foshnjat mbi 6 muajshe. Perpara se te vendosesh te plotesosh ose te zevendesosh ushqimin e gjirit me kete produkt, keshillohu me mjekun!";

b) etiketa nxit te ushqyerit artificial.

Neni 9

Nje prodhues ose shperndares nuk duhet te ofroje per shitje ose te shese qumesht te skremuar apo te kondensuar ne forme pluhuri ose te lenget, apo qumesht standard e te skremuar si zevendesues te qumeshtit te gjirit.

Ne ambalazhin e ketyre produkteve duhet detyrimisht te shkruhet:

"Ky produkt nuk duhet te perdoret per ushqimin e foshnjave!"

Detyrat e sistemit shendetesor

Neni 10

Drejtuesit e qendrave shendetesore dhe autoritetet shendetesore, vendore dhe kombetare, duhet te nxisin, te mbeshtesin dhe te mbrojne, ne kuptim te ketij ligji, te ushqyerit me gji dhe te bejne publike mangesite e medha qe krijojne te ushqyerit alternativ.

Neni 11

Materialet informative apo me qellim edukimi dhe promocioni te jene, detyrimisht, te miratuara nga Ministria e Shendetesise apo nga strukturat perkatese te ngritura ose te autorizuar prej saj.

Neni 12

Ministria e Shendetesise eshte pergjegjese per zbatimin e ketij ligji.

Ngarkohet Inspektorati Sanitar Shteteror per kontrollin dhe per zbatimin e ketij ligji.

Kundervajtjet

Neni 13

Shkeljet e dispozitave te ketij ligji, kur nuk formojne veper penale, perbejne kundervajtje administrative dhe denohen me gjobe si vijon:

- a) Per shkelje te nenit 3, masa e gjobes eshte nga 50 mije deri ne 100 mije leke ose me heqje te lejes se prodhimit dhe/ose importimit.
- b) Per shkelje te nenit 4, masa e gjobes eshte nga 25 mije deri ne 50 mije leke.
- c) Per shkelje te nenit 5, masa e gjobes eshte nga 40 mije deri ne 75 mije leke.
- ç) Per shkelje te nenit 6, masa e gjobes eshte nga 5 mije deri ne 10 mije leke dhe ne rast perseritjeje largim nga detyra.
- d) Per shkelje te neneve 7, 8 dhe 9, masa e gjobes eshte nga 50 mije deri ne 100 mije leke.

Per shkelje te nenin 9, ne rast perseritjeje propozohet heqja e licences.

Per gjobat e vena nga inspektoret e rretheve mund te behet ankim tek kryeinspektori sanitar i rrethit, ndersa ndaj inspektoreve sanitare te Republikes, behet ankim te Kryeinspektori sanitar i Republikes.

Ankimi kunder vendimit te denimit me gjobe behet ne perputhje me procedurat e parashikuara ne ligjin nr.7697, date 7.4.1993 "Per kundervajtjet administrative" me ndryshimet e plotesimet e mevonshme.

Neni 14

Ngarkohet Ministria e Shendetesise te nxjerre aktet nenligjore ne lidhje me kufizimet dhe pergjegjesite e perdorimit te produkteve te percaktuara ne kete ligj, si dhe per problemet lidhur me edukimin dhe promocionin e strukturave shendetesore.

Neni 15

Ky ligj hyn ne fuqi 15 dite pas botimit ne Fletoren Zyrtare.

Shpallur me dekretin nr.2452, date 5.10.1999 te Presidentit te Republikes se Shqiperise,
Rexhep Meidani